

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟ
กราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

**A Development of Learning Activity Through Concept-Oriented Reading
Instruction Combined with Infographic to Enhance Critical Reading
Ability for Matthayomsuksa 3 Students**

วีรยุทธ อัครผล และ กอบสุข คงมนัส

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Werayut Ak-karaphon and Kobsuk Kongmanus

Naresuan University, Phitsanulok, Thailand

Corresponding Author, E-mail: werayuta64@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 2) ใช้และศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ โดย 2.1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ 2.2) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มี 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน จากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ขั้นตอนที่ 2 การใช้และศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 22 คน เครื่องมือวิจัย คือ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ 2) แบบบันทึกภาคสนาม 3) แบบวัดความสามารถด้านการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test แบบ dependent sample และหาค่าประสิทธิภาพโดยใช้สูตร E1/E2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ได้กิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการสังเกตและสำรวจตนเอง 2) ขั้นค้นคว้าและเรียกคืน 3) ขั้นทำความเข้าใจเนื้อหาและ บูรณาการ 4) ขั้นติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = 0.26) และมี ประสิทธิภาพเท่ากับ 81.48/80.37 และ 2) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์; อินโฟกราฟิก; การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

Abstracts

The purpose of this research was twofold: 1) to construct and assess the efficiency of a learning activity through concept-oriented reading instructions combined with inphographic, using a criterion of 80/80, and 2) to implement and study the outcomes of this learning activity by comparing the critical reading ability of students before and after the activity. The study followed a research and development process in two steps: 1) involved constructing and assessing the effectiveness of the learning activity. The activity was certified by five experts and tried out with three students to assess the efficiency. 2) involved implementing and studying the outcomes of the learning activity. The sample group was 22 students of Matthayomsuksa 3. The research tool included 1) The learning activity 2) The field note 3) critical reading ability test. The data were analyzed by mean scores ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.) and effectiveness equal (E1/E2). The results of the study revealed that: 1) The learning activity involved four steps. The activity was of appropriate quality with the highest level of effectiveness at 81.48/80.37. 2) Critical reading ability in the posttest was higher than in the pretest with a statistical level of .01.

Keywords: Concept-Oriented Reading Instructions; Inphographic; Critical Reading Ability

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของบุคคลในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมกิจการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ (กรมวิชาการ, 2545 : 3) และภาษาไทยมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติไทย และเป็นเครื่องมือในการศึกษาเล่าเรียนตลอดจนการสืบทอดวัฒนธรรมไทย (ฐาปะนีย์ นาครทรรพ, 2556 : 348) จากข้อมูลดังกล่าวไปข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร นอกจากนี้ทักษะการสื่อสารในด้านการอ่านนับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประชาชนและประเทศชาติ เพราะผู้อ่านสามารถนำความรู้และความคิดที่ได้รับมาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและสังคมได้ ในการเรียนการสอนภาษาไทยให้ได้ประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นจะต้องครอบคลุมทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน แต่จากผลการทดสอบ PISA (Programme for International Student Assessment) ในช่วงปี 2018 พบว่าคะแนนการทดสอบการอ่าน เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนานาชาติแล้ว ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 49 (412) และช่วงปี 2020-2022 พบว่า ผลคะแนนการทดสอบการอ่านของนักเรียนลดน้อยลงไปอีกเป็นลำดับที่ 49-50 ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาการอ่านที่เกิดขึ้น และตระหนักได้ว่าความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับนักเรียนไทยตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 21) นอกจากนี้ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนับเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียนในทุกสาขาวิชาและผู้คนในทุกวิชาชีพ เพราะเป็นความสามารถพื้นฐานของการดำเนินชีวิตและการประกอบวิชาชีพฝึกให้ผู้รับสารมี

กระบวนการคิดที่ลึกซึ้งและมีวิจารณ์ญาณไตร่ตรอง ไม่หลงเชื่อคนอื่นโดยง่ายหรือหลงเชื่อคำโฆษณาที่เกินจริง มีทักษะในการแยกแยะและหาแนวทางในการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้เป็นผู้ที่รอบคอบและมีเหตุผลยิ่งขึ้น (อรอนงค์ ตั้งก่อเกียรติเจริญ, 2542 : 5)

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ พบว่า การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์สามารถเพิ่มพูนทักษะด้านการอ่านแก่ผู้เรียนได้ เนื่องจากเป็นกระบวนการกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดโดยอาศัยกลยุทธ์การอ่านแบบต่าง ๆ เพื่อหาแนวคิดหรือประเด็นสำคัญ ค้นหาองค์ประกอบหรือลักษณะเฉพาะที่เป็นแนวสำคัญของเรื่อง รวมถึงการหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของเรื่องด้วยการสนับสนุนการใช้กลยุทธ์ในการรับรู้หรือกลยุทธ์ในการอ่านเพื่อให้ได้มโนทัศน์จากเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ Guthrie & Cox (2001 : 383-302) กล่าวว่า การให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกบทอ่านที่ใช้ในการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจในการอ่านและเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน เพราะเมื่อมีแรงจูงใจสูง ความสนใจในการอ่านก็เพิ่มมากขึ้นและเกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้นตามมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำแนวการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ของ Guthrie & Wigfield (2000 : 1) มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยขั้นตอนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ประกอบด้วย 1) ขั้นการสังเกตและสำรวจตนเอง 2) ขั้นค้นคว้าและเรียกคืน 3) ขั้นทำความเข้าใจเนื้อหาและบูรณาการ 4) ขั้นติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวจะให้ผู้เรียนได้เลือกบทอ่านที่ตัวเองมีความสนใจ จากนั้นผู้สอนจะนำเสนอกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับการอ่านบทอ่านแต่ละประเภท เพื่อให้ผู้เรียนได้อ่านและลองตีความจากเรื่องราวที่เลือกอ่าน และในตอนสุดท้ายสามารถสรุปใจความสำคัญและตระหนักถึงข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า หากนำอินโฟกราฟิก (Infographics) ที่มีการนำข้อมูลหรือความรู้มาสรุปเป็นสารสนเทศในลักษณะของข้อมูลและกราฟที่อาจเป็นลายเส้น สัญลักษณ์ กราฟ แผนภูมิ ไดอะแกรม แผนที่ ที่ออกแบบเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว จะทำให้ดูแล้วเข้าใจง่ายในเวลารวดเร็วและชัดเจน สามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจความหมายของข้อมูลทั้งหมดได้โดยไม่ต้องมีผู้นำเสนอมาช่วยขยายความเข้าใจอีก ผู้วิจัยจึงนำอินโฟกราฟิกมาสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนรวมกับการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ เพราะในขั้นตอนที่ 4 คือ ขั้นติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ผู้เรียนจะได้ใช้อินโฟกราฟิกในการสรุปใจความสำคัญและข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ Jun Sakurada (2008) ที่กล่าวว่า pictogram ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในอินโฟกราฟิก จะช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้ที่พบเห็น ดังนั้นการใช้อินโฟกราฟิกมาประยุกต์เป็นสื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และนำเสนอหน้าชั้นที่มากกว่านั้น ลักษณะการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก ยังมีลักษณะเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่น เกิดการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ การอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันจะทำให้ได้ข้อมูลใหม่ๆ อันจะนำไปสู่การสร้างมโน

ทัศน์และบูรณาการความรู้ได้ในที่สุด และผู้สอนยังได้ใช้อินโฟกราฟิกในการสรุปเนื้อหาสำคัญให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายหลังจัดการเรียนการสอนอีกด้วยจากความเป็นมาที่กล่าวไปข้างต้นนั้น จากความเป็นมาที่กล่าวไปข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนจากแนวทางการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ของ Guthrie and Wigfield (2000 : 1) ร่วมกับการใช้อินโฟกราฟิก โดยใช้เนื้อหาในวรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการจัดกิจกรรม เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิกจะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้เป็นอย่างดี ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจพร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการอ่านที่เหมาะสม เพื่อสรุปออกมาเป็นเนื้อหาที่สำคัญโดยใช้อินโฟกราฟิกช่วยในตอนสุดท้าย รวมถึงส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่ม ฝึกการทำงานเป็นทีม จนทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป และเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่ช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อใช้และศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนของนักเรียนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.2 เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก

แหล่งข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้

เครื่องมือวิจัย

1. กิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำแนวคิดทฤษฎีแนวการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ของ Guthrie & Wigfield (2000 : 1) มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการสังเกตและสำรวจตนเอง (Observe and personalize) 2) ขั้นค้นคว้าและเรียกคืน (Search and retrieve) 3) ขั้นทำความเข้าใจเนื้อหาและบูรณาการ (Comprehend and integrate) 4) ขั้นติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (Communicating to others) และได้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 ชั่วโมง ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง นิทานคำกลอน พระอภัยมณี กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บทพากย์เอราวัณ กิจกรรมละ 7 ชั่วโมง จากนั้นจึงติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และนำกิจกรรมการเรียนรู้และแผนจัดการเรียนรู้ส่งมอบให้ผู้เชี่ยวชาญ พร้อมแบบประเมินความเหมาะสม

2. แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความเหมาะสม ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิดในส่วนท้ายของแบบประเมิน เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินความเหมาะสมส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสม โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสม คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จากนั้นจึงนำคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. นำกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ไปประเมินประสิทธิภาพตามแนวคิดของรัตนะ บัวสนธ์ (2552 : 6) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 1) ทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา เวลา และสื่อ 2) ทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 9 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 โดยผลประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เท่ากับ 81.48/80.37

ขั้นตอนที่ 2 การใช้และศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก

แหล่งข้อมูล

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนวัดจันทร์ตะวันออก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 22 คน โดยวิธีการการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือวิจัย

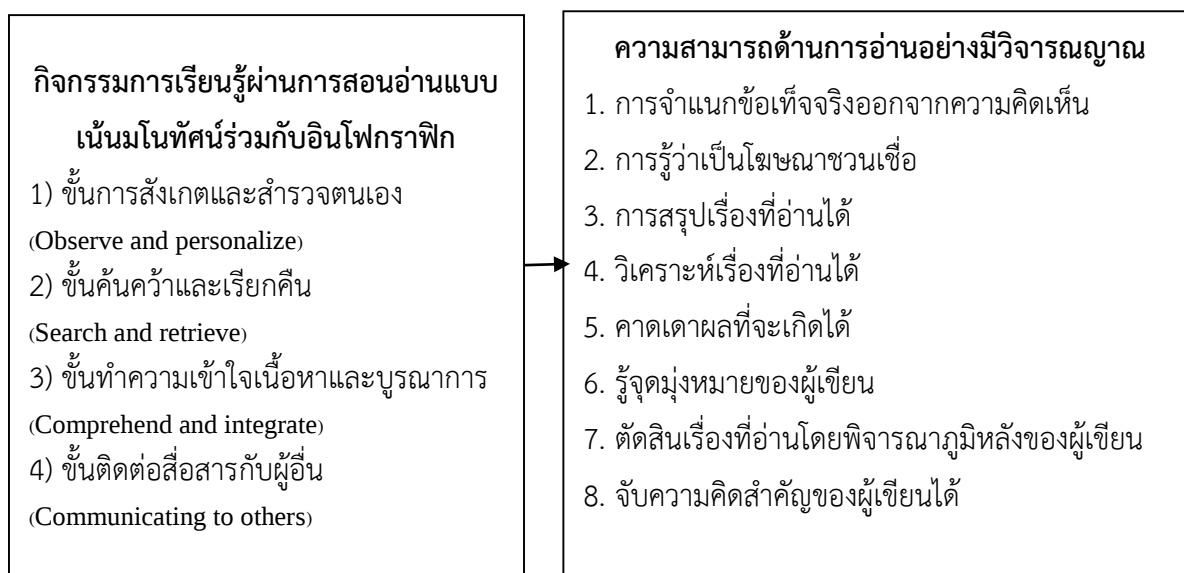
1. แบบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยผู้วิจัยได้นำ Bloom's Taxonomy มาเป็นเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย 6 ชั้น คือ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่าและสร้างสรรค์ และเป็นไปตามองค์ประกอบของความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ McKee (1966 : 1) ได้แก่ 1) การจำแนกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น 2) การรู้ว่าเป็นโฆษณาชวนเชื่อ 3) การสรุปเรื่องที่อ่านได้ 4) วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ 5) คาดเดาผลที่จะเกิดได้ 6) รู้จุดมุ่งหมายของผู้เขียน 7) ตัดสินเรื่องที่อ่านโดยพิจารณาภูมิหลังของผู้เขียน และ 8) จับความคิดสำคัญของผู้เขียนได้ จากนั้นจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีค่าความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 ทั้งหมด และได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เคยเรียนวิชานี้มาแล้ว จำนวน 10 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (B) ด้วยวิธีของ Brennan และเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี และได้ข้อสอบที่ใช้ได้จำนวน 42 ข้อ จากนั้นจึงคัดเลือกข้อสอบมาใช้จริงจำนวน 30 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจากสูตรของ Lovertt ของข้อสอบทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.92 จากนั้นจึงจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบบันทึกภาคสนาม โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน ซึ่งประเด็นและขอบข่ายพฤติกรรมในการสังเกต คือ ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นักเรียนทำแบบทดสอบการเรียนรู้ (Pre-test) จากนั้นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมโดยใช้แบบบันทึกภาคสนาม เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนเรียน จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นเปรียบเทียบผลคะแนนก่อนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นโน้ตส์ร่วมกับอินโฟกราฟิก

1.1 ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำแนวคิดทฤษฎีแนวการสอนอ่านแบบเน้นโน้ตส์ของ Guthrie & Wigfield (2000 : 1) มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสังเกตและสำรวจตนเอง (Observe and personalize) 2) ค้นคว้าและเรียกคืน (Search and retrieve) 3) เข้าใจเนื้อหาและบูรณาการ (Comprehend and integrate) 4) ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (Communicating to others) ซึ่งผลการพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = 0.26) และ

ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.31)

1.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพ โดย 1) ขั้นการประเมินประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา เวลา และสื่อ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน พบว่านักเรียนมีปัญหาในการแปลคำประพันธ์จากคำราชาศัพท์ที่ไม่ค่อยพบ และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เพียงพอ จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไข 2) ขั้นการประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (1:3) โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 คน โดยผลประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เท่ากับ 81.48/80.37 แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80 กับนักเรียนจำนวน 9 คน

ร้อยละของค่าเฉลี่ยระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		ร้อยละของคะแนนจากการทดสอบ ความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ
กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	
83.46	79.51	80.37
ประสิทธิภาพกระบวนการ = 81.48		ประสิทธิภาพผลลัพธ์ = 80.37
E1/E2 = 81.48/80.37		

2. ผลการใช้และศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก

2.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังเรียนกิจกรรมการเรียนรู้

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	22	30	12.95	2.19	17.05**	0.0000
หลังเรียน	22	30	22.45	3.25		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ก่อนเรียนเท่ากับ 12.95 และหลังเรียนเท่ากับ 22.45 ตามลำดับ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ก่อนเรียนเท่ากับ 2.19 และหลังเรียนเท่ากับ 3.25 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกพฤติกรรมในชั้นเรียน โดยใช้แบบบันทึกภาคสนาม ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ครบตามองค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจำแนกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น 2) การรู้ว่าเป็นโฆษณาชวนเชื่อ 3) การสรุปเรื่องที่อ่านได้ 4) วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ 5) คาดเดาผลที่จะเกิดได้ 6) รู้จุดมุ่งหมายของผู้เขียน 7) ตัดสินเรื่องที่อ่านโดยพิจารณาภูมิหลังของผู้เขียน และ 8) จับความสำคัญของผู้เขียนได้ เนื่องจากขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย สามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนให้ได้เรียนรู้แนวการอ่านบทอ่านที่หลากหลาย และได้สรุปองค์ความรู้ผ่านการสร้างอินโฟกราฟิก

อภิปรายผลการวิจัย

1. การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยผลการตรวจสอบความเหมาะสม พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = 0.26) และแผนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.31) เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยผู้วิจัยใช้แนวทางการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ของ Guthrie & Wigfield (2000 : 1) และอินโฟกราฟิกมาสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นจึงวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดจันทร์ ตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 และดำเนินการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก จากนั้นจึงนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสม ผลปรากฏว่าได้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมในระดับดี

มาก 1) ขั้นการสังเกตและสำรวจตนเอง (Observe and personalize) 2) ขั้นค้นคว้าและเรียกคืน (Search and retrieve) 3) ขั้นทำความเข้าใจเนื้อหาและบูรณาการ (Comprehend and integrate) และ 4) ขั้นติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (Communicating to others) ในครั้งนี้ทำให้ได้กิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 2 กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ศิลปะสถาปัตยกรรมนิทานคำกลอน จำนวน 7 ชั่วโมง และ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บทพากย์เอราวัณ จำนวน 7 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นไปตามแนวทางที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ เนื้อหา มีความสอดคล้องกับแบบเรียนและหลักสูตรสถานศึกษา เป็นไปตามพัฒนาของผู้เรียนในช่วงวัยนี้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสายงานอื่นๆ ขั้นตอนของแต่ละกิจกรรมมีความชัดเจน สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ ดังที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2553 : 2) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีว่า ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอ โดยการซักถามหรือให้แสดงความคิดเห็นคิดเปรียบเทียบ คิดพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงในการเรียนให้มากที่สุด ผ่านการเรียนรู้โดยการลงมือทำด้วยตนเอง (Learning by doing) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม (Group working) โดยให้มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่ม มีการแบ่งงานกันทำด้วยความร่วมมือกัน และร่วมกันประเมินผล และแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้วิจัยยังสอดคล้องกับ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 20-23) ที่ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีว่า กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดทุกข้อ โดยกิจกรรมนอกจากจะต้องสร้างเสริมพฤติกรรมและทักษะทุกด้าน ตามผลการเรียนรู้หรือจุดประสงค์การเรียนรู้แล้ว จะต้องสร้างมโนทัศน์ในสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่กำหนดอย่างชัดเจน ครบถ้วนและทันสมัย และเหมาะสมกับธรรมชาติและวัยของผู้เรียน เพราะผู้เรียน คือ หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องรู้พื้นฐานของผู้เรียนที่ตนจะสอนก่อน เพื่อคัดเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติ วัย ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียนเป็นส่วนรวม และในขณะเดียวกันจะสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนด้วย

นอกจากนี้การสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่เป็นแกนหลักในการพัฒนาการเรียนรู้ ยังช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้จริง ผู้เรียนสามารถเลือกบทอ่านที่ตนเองสนใจ และใช้กลยุทธ์การอ่านที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่องเพื่ออ่าน นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้สร้างอินโฟกราฟิกที่เป็นการสรุปความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเกิดองค์ประกอบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในที่สุด และบทอ่านที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นตัวอย่างยังเกี่ยวเนื่องตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Asselin (2004 : 1) ได้ศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ในผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า สามารถพัฒนาความผูกพันในการอ่าน (reading engagement) ของผู้เรียนให้มากขึ้นได้

แล้วสรุปหลักการที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความผูกพันทางการอ่านได้ 6 ข้อ ดังนี้ 1) ผู้เรียนต้องมีเป้าหมาย 2) เนื้อหาในการอ่านเกี่ยวข้องกับโลกในชีวิตจริง 3) สนับสนุนความเป็นอิสระในการอ่าน 4) ควรมีการใช้บทอ่านที่หลากหลายรูปแบบ 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่น 6) มีการสอนกลวิธีการอ่านผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนมีความสนใจในการอ่านและมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านที่ดี และ Guthrie & Wigfield (2000 : 1) ได้ศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยบริบทในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนอ่านแบบเน้นมนทัศน์ (COR) เพื่อพัฒนาความผูกพันการอ่าน บริบทที่ค้นพบ ได้แก่ การสอนเชื่อมโยงความรู้ในโลกปัจจุบัน การสนับสนุนความเป็นอิสระของผู้อ่าน การมีบทอ่านที่น่าสนใจ การสอนกลวิธีการอ่าน การร่วมมือเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้สอน รางวัลและคำชมเชย การประเมิน และความสัมพันธ์เชื่อมโยง และการใช้อินโฟกราฟิกเข้ามาช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนยังเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นการกลั่นกรองข้อมูลที่ค่อนข้างซับซ้อนให้ออกมาในรูปแบบที่เข้าใจง่ายมากขึ้น ซึ่งแนวทางที่ผู้วิจัยกล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิกที่ได้พัฒนาขึ้น และส่งผลให้ผลพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.48/80.37 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. การใช้และศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การเปรียบเทียบความสามารถความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยพิจารณาจากแบบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จากแบบบันทึกภาคสนาม พบว่า มีผลคะแนนการวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ครบทุกองค์ประกอบ โดยในขั้นตอนที่ 1 ขั้นการสังเกตและสำรวจตนเอง (Observe and personalize) ผู้เรียนจะได้อ่านบทความตัวอย่างจากสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแล้วกระตุ้นให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขั้นตอนที่ 2 ขั้นค้นคว้าและเรียกคืน (Search and retrieve) ผู้เรียนจะได้เรียนรู้กลยุทธ์การอ่านที่หลากหลาย เช่น การอ่านตีความ การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ การอ่านประเมินคุณค่า ด้วยรูปแบบสื่ออินโฟกราฟิก เพื่อให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิม และนำมาผสมผสานกับบทอ่าน

โดยกิจกรรมในขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปความคิดรวบยอด วิเคราะห์ เชื่อมโยงประเด็นสำคัญ เรียบเรียงความคิดและประเมินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านได้ ในขั้นตอนที่ 3 ขั้นทำความเข้าใจเนื้อหาและบูรณาการ (Comprehend and integrate) ผู้เรียนนำกลยุทธ์การอ่านมาใช้ในการสรุปความ ตีความ วิเคราะห์เนื้อหาสาระ ของบทอ่าน เพื่อหาประเด็นจากเรื่องที่อ่านไปบูรณาการกับความรู้หรือประสบการณ์โดยสนับสนุนการจัดการ อ่านแบบอภิปรายกลุ่ม โดยในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะเกิดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณครบทุก ขั้นตอน ได้แก่ 1) การจำแนกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น (Distinguishing fact and opinion) 2) การ รู้ว่าเป็นโฆษณาชวนเชื่อ (Recognizing propaganda) 3) การสรุปเรื่องที่อ่านได้ (Concluding) 4) วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ (Analyzing) 5) คาดเดาผลที่จะเกิดได้ (Anticipating outcome) 6) รู้จุดมุ่งหมาย ของผู้เขียน (Recognizing the author's purpose) 7) ตัดสินเรื่องที่อ่านโดยพิจารณาภูมิหลังของผู้เขียน (Judging the story by analyzing from the author's background) และ 8) จับ ความคิดสำคัญของ ผู้เขียนได้ (The author's concept) และขั้นตอนสุดท้าย ขั้นตอนที่ 4 ขั้นติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (Communicating to others) ผู้เรียนนำเสนอผลการอ่าน เพื่อสรุปประเด็นสำคัญของบทอ่านในรูปแบบ อินโฟกราฟิก ในขั้นตอนนี้จะเป็นการทบทวนเรื่องราวทุกอย่างตั้งแต่ต้นจนจบ และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับ เพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นส่งผลให้คะแนนหลังด้วยกิจกรรมการ เรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับ ชาญชัย หมั่นประสงค์ (2556 : 4) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่าง มีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธี วิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และสอดคล้องกับ เพ็ญวิษา วัฒนปรีชานนท์ (2561 : 42) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนอ่าน แบบเน้นมโนทัศน์และแนวคิดการเรียนรู้แบบสืบสอบเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผู้เรียนกลุ่ม ทดลองมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณปรากฏอย่างเด่นชัดทุกองค์ประกอบในบทอ่านประเภท สารคดี และผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การนำกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ ผู้สอนควรเตรียมความพร้อมโดยศึกษาและทำความเข้าใจลำดับขั้นตอนการสอนและเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ชัดเจน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ จัดเตรียมสื่อการสอนให้พร้อม เหมาะสมสำหรับนักเรียน และควรบันทึกหลังการสอนเพื่อให้ทราบถึงปัญหา และสิ่งที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก ผู้สอนควรสำรวจความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับด้านเนื้อหา หรือวรรณคดีที่เลือกใช้สอน และวิเคราะห์ระดับความรู้ทางเนื้อหาของผู้เรียนก่อนเรียน เพื่อนำผลการสำรวจมาคัดเลือกเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถและตรงความสนใจของผู้เรียน

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับอินโฟกราฟิก ผู้สอนควรส่งเสริมการทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนช่วยในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ ควรมีการศึกษาในการใช้ร่วมกับทฤษฎีหรือแนวคิดอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนในด้านอื่นๆ เช่น การรู้เท่าทันสื่อ การสื่อสารเพื่อพัฒนาการคิด การอ่านเชิงสร้างสรรค์ หรือทักษะด้านการจัดการปัญหา การตระหนักรู้ เป็นต้น

2.2 ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ควรศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติม หรือมีการเปรียบเทียบรูปแบบการสอนอื่น ๆ เช่น การสอนแบบ STAD การสอนแบบร่วมมือ การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การสอนแบบ CIPPA MODEL เป็นต้น

2.3 ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ควรศึกษาองค์ประกอบของนักการศึกษาที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถผู้เรียนที่เลือกใช้ในการพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตรงตามองค์ประกอบของนักการศึกษาที่เลือกมาได้อย่างครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ
- ชาญชัย หมั่นประสงค์ (2556). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
- ฐาปะนีย์ นาครทรรพ. (2556). *ปัญหาภาษาไทยในสังคมปัจจุบัน*. เอกสารประกอบคำบรรยาย วิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: เทียนวัฒนาพรินต์ติ้ง
- เพ็ญวิษา วัฒนปรีชานนท์ (2561). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนอ่านแบบเน้นโน้ตทัศน์และแนวคิดการเรียนรู้แบบสืบสอบเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต*. *วารสารเซนต์จอห์น*. 18-19.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: คำสมัย.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิก
- อรอนงค์ ตั้งก่อเกียรติ. (2542). *การอ่าน: ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น*. กรุงเทพมหานคร: เจริญเทพ เอ็ดดูเคชั่น
- Asselin, M. (2004). *Supporting Sustains Engagements with Texts*. Teacher Librarian. In.Retrieved from www.ebscohost.com
- Guthrie & Wigfield. (2000). *Engagement and motivation in reading: Handbook of reading research*. New York: ErlbaumBack.
- Guthrie & Cox. (2001). *Classroom conditions for motivation and engagement in reading*. Education Phychology,13(3), 383-302.
- Mckee, Panl. 1966. *A Programme of Instruction for the Elementary School*. Boston Houghton Mifflin.